

TNO ITSEF BV

Nederlandse Organisatie voor
toegepast-natuurwetenschappelijk
onderzoek / Netherlands Organisation
for Applied Scientific Research

Retouradres: Delftechpark 1, 2628 XJ DELFT

N.V. Nederlandsche Apparatenfabriek "Nedap"
T.a.v. de heer R. Wolbers
Parallelweg 2
7141 DC Groenlo

IT Security Evaluation Facility
Delftechpark 1
2628 XJ DELFT

www.itsef.com

T 015 269 2500

F 015 269 2555

info@itsef.com

Datum

23 januari 2006

Onze referentie

06-LTR-012

E-mail

buitenhuis@itsef.com

Doorkiesnummer

015 269 2508

Doorkiesfax

015 269 2555

Projectnummer

05668

Kopie aan

ITSEF-HBUI/jbee

Onderwerp

Verklaring inzake de keuring van het Nedap stemsysteem ES3B

Zoals bedoeld in artikel 4 van de "Regeling voorwaarden en goedkeuring stemmachines 1997" uitgevaardigd door het Ministerie van Binnenlandse Zaken d.d. 11 juli 1997 onder nummer CW197/U1000 en gepubliceerd in de Staatscourant nummer 134 van 1997, en de "Wijziging Regeling voorwaarden en goedkeuring stemmachines 1997" uitgevaardigd door het Ministerie van Binnenlandse Zaken d.d. 7 december 2001 onder nummer CW01/98548 en gepubliceerd in de Staatscourant nummer 246 van 2001,

verklaart TNO ITSEF BV hierbij,

dat het door Nedap te Groenlo ter keuring aangeboden stemsysteem ES3B met software versie 2.12,

voldoet aan de in de Kieswet, het Kiesbesluit en de bijlage gestelde voorwaarden.

De uitgevoerde testen en testresultaten zijn vastgelegd in TNO-rapport 06-MEMO-002a "ES3B stemmachine met software versie 2.12".

Delft, 23 januari 2006

Namens TNO ITSEF BV

Hugo Buitenhuis

Op opdrachten aan TNO zijn van toepassing de Algemene Voorwaarden voor onderzoeksopdrachten aan TNO, zoals gedeponeerd bij de Arrondissementsrechtbank te Den Haag en de Kamer van Koophandel Haaglanden.

020882888
30012006

TNO ITSEF BV

Memorandum

Nederlandse Organisatie voor
toegepast-natuurwetenschappelijk
onderzoek / Netherlands Organisation
for Applied Scientific Research

Aan
N.V. Nederlandsche Apparatenfabriek "Nedap"

Van
Hugo Buitenhuis

Kopie aan
ITSEF-HBUI/jbee

Onderwerp
ES3B stemmachine met software versie 2.12

IT Security Evaluation Facility
Delftechpark 1
2628 XJ DELFT

www.itsef.com

T 015 269 2500
F 015 269 2555
info@itsef.com

Datum
23 januari 2006

Onze referentie
06-MEMO-002a

E-mail
buitenhuis@itsef.com

Doorkiesnummer
015 269 2508

Doorkiesfax
015 269 2555

Laatste keuring

In 2004 is vastgesteld dat de Nedap stemmachine ES3B met software versie 2.11 voldoet aan de eisen van de regeling stemmachines 1997. Dit is vastgelegd in verklaring 04-LTR-110 van 13 mei 2004.

Geconstateerde afwijking

Door Nedap is een afwijking geconstateerd en gemeld. Wanneer er een verkiezing is geprogrammeerd met twee verkiezingen, waarbij de tweede verkiezing partijlijsten kent of wanneer één van beide verkiezingen getrapt is, dan bestaat de mogelijkheid één van beide verkiezingen vanaf het kiezerspaneel van de stemmachine vrij te geven en een stem uit te brengen. Welke verkiezing vrij is te geven is afhankelijk van welke verkiezing als getrapt is geprogrammeerd. In geval van twee gewone verkiezingen is het altijd de tweede.

Deze vrijgave vanaf het kiezerspaneel is alleen mogelijk door een specifieke set handelingen in een bepaalde volgorde uit te voeren.

Gepresenteerde oplossing

Door Nedap zijn aanpassingen gedaan in de file stemmen.c

In versie 2.12 wordt tevens de versie van de software op het display getoond. Hiervoor zijn aanpassingen gedaan in de files: general.h, instel_fun.c, screen_var.c en screen_var.h

De checksums van deze software versie zijn:

Even: 137376B

Odd: 148A710

Verificatie

De source code van de software is geïnspecteerd. Er zijn geen verdere bijzonderheden geconstateerd en er zijn geen aanwijzingen gevonden dat andere delen van de software door deze wijziging beïnvloed zouden worden.

Oordeel:

De software versie 2.12 voldoet aan de eisen van de regeling.

30012005
020808
/2
0000

De geconstateerde afwijking is niet van toepassing voor alle overige situaties die niet in de tweede alinea zijn beschreven, zoals die situaties waar slechts één verkiezing wordt gehouden of waar als tweede verkiezing een referendum is geprogrammeerd. Voor deze laatst genoemde type verkiezingen kan de ongewenste situatie zich niet voordoen, en kan versie 2.11 worden gebruikt.

Datum

23 januari 2006

Onze referentie

06-MEMO-002a

Blad

2/2

A handwritten signature, possibly 'B', written in black ink.

02082006
30017006